

УДК 621.326

Ласківський О.–ст. гр. МБ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ФУНКЦІЇ ГРОШЕЙ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ В ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Науковий керівник: к.е.н, доцент Дячун О.Д.

Гроші-це особливий товар, який виконує роль посередника в обміні товарів і виражає економічні відносини між людьми з приводу виробництва та обміну товару.

Функції грошей є конкретним проявом їхньої сутності. У цьому плані очевидно, що трансформація економічної природи сучасних грошей зумовлює й модифікацію їхніх функцій. Традиційно в економічній науці виділяють п'ять головних функцій грошей:

- як міра вартості;
- як засіб обігу;
- як засіб обміну;
- як засіб платежу;
- як засіб нагромадження.

Види грошей: За критерієм матеріально-речового змісту розрізняють дві групи носіїв грошових властивостей: повноцінні (товарні та металеві) і неповноцінні (паперові та кредитні)

- Повноцінні — це гроші, номінальна вартість яких відповідає вартості благородного металу, що міститься в них. До повноцінних відносять товарні та металеві гроші.
- Неповноцінні гроші — це гроші, які не мають власної субстанціональної вартості. До них відносяться паперові, кредитні гроші та білонна монета.
- Змішані форми грошей — гроші, якими користувалися в період переходу від повноцінних до неповноцінних грошей.

Вартість грошей, як засобу обігу, визначається їх купівельною спроможністю. Купівельна спроможність не обов'язково повинна бути обумовлена реальною вартістю, наприклад, вартістю золота, з якого гроші виготовлені або на яке вони легко і гарантовано можуть бути обмінені (золотий запас). Вона визначається довірою до емітенту власників грошових коштів.

Інфляція-знецінення грошей спричинене диспропорціями у виробництві порушенням законів грошового обігу, яке проявляється в стійкому зростанні цін на товари та послуги. Причини інфляції:

- ✓ порушення пропорцій суспільного виробництва;
- ✓ надмірна емісія (випуск), паперових грошей;
- ✓ дефіцит державного бюджету;
- ✓ недосконалість податкової системи;
- ✓ монополізація виробництва.

Наслідки інфляції:

- порушення кредитно-фінансової системи;
- капітал переходить з сфери виробництва в сферу обігу;
- ройнуються нормальні господарські зв'язки.

Грошова система — це визначена державою форма організації грошового обігу, що історично склалася й регулюється законами цієї держави. Її основу становить сукупність економічних відносин та інститутів, які забезпечують її функціонування. Кожна промислово розвинена країна має власну грошову систему, яку розвиває й вдосконалює для розвитку національної економіки.